Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 2. marca 2017 **

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Nariadenie (ES, Euratom) č. 2988/95 — Ochrana finančných záujmov Európskej únie — článok 3 — Nariadenie (EHS) č. 3665/87 — článok 11 — Vrátenie neprávom poskytnutej vývoznej náhrady — Nariadenie (EHS) č. 3002/92 — článok 5a — Neoprávnene uvoľnená záruka — Dlžné úroky — Premlčacia doba — Začiatok plynutia lehoty — Prerušenie lehoty — Maximálna hranica — Dlhšie doby a lehoty — Uplatniteľnosť“

Vo veci C-584/15,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Tribunal administratif de Melun (Správny súd Melun, Francúzsko) z 5. novembra 2015 a doručený Súdnemu dvoru 11. novembra 2015, ktorý súvisí s konaním:

Glencore Céréales France

proti

Établissement national des produits de l’agriculture et de la mer (France AgriMer),

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory T. von Danwitz, sudcovia E. Juhász, C. Vajda, K. Jürimäe (spravodajkyňa) a C. Lycourgos,

generálny advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajomník: V. Tourrès, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 9. júna 2016,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Glencore Céréales Francúzsko, v zastúpení: F. Citron a S. Le Roy, avocats,

— francúzska vláda, v zastúpení: D. Colas, S. Ghiandoni a A. Daly, splnomocnení zástupcovia,

— Európska komisia, v zastúpení: A. Bouquet, J. Baquero Cruz a G. von Rintelen, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 8. septembra 2016,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: francúzština.

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 3 nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 312, 1995, s. 1; Mim. vyd. 01/001, s. 340), článku 11 nariadenia Komisie (EHS) č. 3665/87 z 27. novembra 1987, ktorým sa ustanovujú spoločné podrobné pravidlá uplatňovania vývozných náhrad za poľnohospodárske výrobky [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 351, 1987, s. 1), v znení zmenenom a doplnenom nariadením Komisie (ES) č. 495/97 z 18. marca 1997 (Ú. v. ES L 77, 1997, s. 12) (ďalej len „nariadenie č. 3665/87“) a článku 5a nariadenia Komisie (EHS) č. 3002/92 zo 16. októbra 1992 o ustanovení spoločných podrobných pravidiel na overovanie použitia a/alebo miesta určenia intervenčných produktov (Ú. v. ES L 301, 1992, s. 17; Mim. vyd. 02/004, s. 297) v znení zmenenom a doplnenom nariadením Komisie (ES) č. 770/96 z 26. apríla 1996 (Ú. v. ES L 104, 1996, s. 13) (ďalej len „nariadenie č. 3002/92“).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Glencore Céréales France (ďalej len „Glencore“) a Établissement national des produits de l’agriculture et de la mer (Štátna organizácia pre poľnohospodárske výrobky a morské produkty, ďalej len „FranceAgriMer“) vo veci zaplatenia úrokov z vývozných náhrad, ktorú táto spoločnosť neoprávnene získala.

Právny rámec

Právo Únie

Nariadenie č. 2988/95

3 Tretie odôvodnenie nariadenia č. 2988/95 stanovuje:

„… treba brániť vo všetkých oblastiach činom, ktoré poškodzujú finančné záujmy [Únie]“.

4 Článok 1 tohto nariadenia stanovuje:

„1. Na účely ochrany finančných záujmov [Únie] sa týmto prijíma všeobecná úprava týkajúca sa jednotných kontrol a správnych opatrení a sankcií, ktoré sa týkajú protiprávneho konania s ohľadom na právo [Únie].

2. ‚Nezrovnalosť‘ je akékoľvek porušenie ustanovenia práva [Únie] vyplývajúce z konania alebo opomenutia hospodárskeho subjektu, dôsledkom čoho je alebo by bolo poškodenie všeobecného rozpočtu [Únie] alebo rozpočtov [ňou] spravovaných, buď zmenšením, alebo stratou výnosov plynúcich z vlastných zdrojov vyberaných priamo v mene [Únie] alebo neoprávnenou výdajovou položkou.“

5 Článok 3 uvedeného nariadenia stanovuje:

„1. Premlčacia doba konania je štyri roky od času spáchania nezrovnalosti uvedenej v článku 1 ods. 1 Odvetvové predpisy však môžu ustanoviť kratšie obdobie, ktoré však nesmie byť kratšie ako tri roky.

V prípade pokračujúcej alebo opakujúcej sa nezrovnalosti, premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa nezrovnalosť skončila. …

Premlčacia doba sa prerušuje pri akomkoľvek akte príslušného orgánu, o ktorom je daná osoba upovedomená a týka sa vyšetrovania alebo právneho konania v súvislosti s nezrovnalosťou. Premlčacia doba začína plynúť znova po každom akte prerušenia.

Premlčanie sa však stane účinným najneskôr v deň, keď vyprší dvojnásobok premlčacej doby bez toho, aby príslušný orgán uložil sankciu, s výnimkou prípadu, keď bolo správne konanie prerušené v zmysle článku 6 ods. 1.

2. Lehota na vykonanie rozhodnutia ukladajúceho správnu sankciu je tri roky. Toto obdobie sa začína dňom, keď sa rozhodnutie stáva konečným.

Prípady prerušenia premlčacej doby a prerušenia správneho konania sú upravené príslušnými ustanoveniami vnútroštátneho práva.

3. Členské štáty si zachovávajú možnosť uplatňovať obdobie dlhšie doby a lehoty ako tie, ktoré sú ustanovené v odsekoch 1 a 2 v tomto poradí.“

6 Druhá hlava nariadenia č. 2988/95 má názov „Správne opatrenia a sankcie“. Táto hlava obsahuje článok 4 tohto nariadenia, ktorý vo svojich odsekoch 1 a 2 stanovuje:

„1. Je všeobecným pravidlom, že pri akejkoľvek nezrovnalosti sa neprávom získaná výhoda odníme:

— povinnosťou zaplatiť alebo vrátiť dlžné alebo neprávom získané sumy,

— úplnou alebo čiastočnou stratou záruky poskytnutej na podporu žiadosti o poskytnutú výhodu alebo v čase prijatia zálohy.

2. Uplatnenie opatrení uvedených v odseku 1 sa obmedzí na zrušenie poskytnutej výhody chody [výhody zvýšenej – *neoficiálny preklad*], ak je tak ustanovené, na úrok [o úrok – *neoficiálny preklad*] určený na základe paušálnej sadzby.“

7 Článok 5 toho istého nariadenia uvádza správne sankcie, ku ktorým môžu viesť úmyselné nezrovnalosti alebo nezrovnalosti spôsobené nedbanlivosťou.

Nariadenie č. 3665/87

8 Nariadenie č. 3665/87 bolo zrušené a nahradené nariadením Komisie (ES) č. 800/1999 z 15. apríla 1999, ktorým sa ustanovujú spoločné podrobné pravidlá uplatňovania vývozných náhrad za poľnohospodárske výrobky (Ú. v. ES L 102, 1999, s. 11; Mim. vyd. 03/025, s. 129). Na spor vo veci samej sa však vzťahuje nariadenie č. 3665/87.

9 Článok 11 ods. 3 nariadenia č. 3665/87 stanovoval:

„… V prípade neoprávneného vyplatenia náhrady je príjemca povinný vrátiť neoprávnene získané sumy – po zohľadnení sankcií uplatniteľných podľa odseku 1 prvého pododseku – zvýšené o úroky vypočítané za čas, ktorý uplynul od vyplatenia náhrad po ich vrátenie. Avšak:

a) ak je vrátenie náhrady kryté nevrátenou colnou zábezpekou, zhabanie tejto colnej zábezpeky v súlade s článkom 23 ods. 1 alebo 33 ods. 1 predstavuje získanie splatných súm;

b) ak bola colná zábezpeka vrátená, príjemca zaplatí takú časť colnej zábezpeky, ktorá by bola zhabaná, plus úrok vypočítaný od dátumu vrátenia colnej zábezpeky po deň, ktorý predchádza platbe.

Platba sa musí uskutočniť do 30 dní od prijatia výzvy na úhradu.

…“ *[neoficiálny preklad]*

Nariadenie č. 3002/92

10 Nariadenie č. 3002/92 bolo zrušené a nahradené nariadením Komisie (ES) č. 1130/2009 z 24. novembra 2009 o ustanovení spoločných podrobných pravidiel na overovanie použitia a/alebo miesta určenia intervenčných produktov (Ú. v. EÚ L 310, 2009, s. 5). Na spor vo veci samej sa však vzťahuje nariadenie č. 3002/92.

11 Článok 5a ods. 1 a 2 nariadenia č. 3002/92 znie:

„1. Ak sa po uvoľnení celej zábezpeky uvedenej v článku 5 alebo jej časti zistí, že výrobky alebo ich časť nedosiahli predpísané použitie a/alebo miesto určenia, príslušný orgán členského štátu… bude požadovať…, aby príslušný hospodársky subjekt uhradil sumu rovnajúcu sa výške zábezpeky, ktorá by prepadla, keby sa toto porušenie zohľadnilo pred uvoľnením zábezpeky. Táto suma sa zvýši o úrok vypočítaný odo dňa uvoľnenia do dňa, ktorý predchádza dátumu platby.

Prijatie sumy uvedenej v predchádzajúcom pododseku príslušným orgánom predstavuje vrátenie neoprávnene poskytnutej hospodárskej výhody.

2. Úhrada sumy uvedenej v odseku 1 sa vykoná do 30 dní odo dňa prijatia výzvy na úhradu.

…“ [*neoficiálny preklad*]

Francúzske právo

12 Loi nº 2008-561, du 17 juin 2008, portant réforme de la prescription en matière civile (zákon č. 2008-561 zo 17. júna 2008 o reforme premlčania v občianskych veciach) (JORF č. 141 z 18. júna 2008, s. 9856), zaviedol nové všeobecné pravidlá premlčania stanovené v článku 2224 občianskeho zákonníka, podľa ktorého:

„Premlčacia doba pre všetky osobné žaloby alebo žaloby týkajúce sa hnuteľných vecí je päť rokov odo dňa, keď sa držiteľ práva dozvedel alebo mohol dozvedieť o skutočnostiach, ktoré mu umožňujú uplatniť si právny nárok.“

13 Článok 26 tohto zákona stanovuje:

„I. – Ustanovenia tohto zákona, ktoré predlžujú dĺžku premlčania, sa uplatnia, ak premlčacia doba neuplynula ku dňu nadobudnutia jeho účinnosti. Doba, ktorá už uplynula, sa teda zohľadní.

II. – Ustanovenia tohto zákona, ktoré skracujú dĺžku premlčania, sa uplatňujú na premlčania odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona, pričom celková dĺžka nesmie presiahnuť dobu stanovenú predchádzajúcim zákonom.

III. – Ak bol návrh na začatie konania podaný pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, konanie bude pokračovať a rozhodne sa v ňom podľa skoršieho zákona. Tento zákon sa uplatní tiež na odvolacie a kasačné konanie. …“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

14 Dňa 26. mája 1999 Glencore získala licenciu na vývoz 3 300 ton nebaleného sladového jačmeňa s nárokom na vývoznú náhradu.

15 Na základe colnej kontroly, pri ktorej boli zistené nezrovnalosti súvisiace s naložením obilnín na plavidlá určené na vývoz tohto jačmeňa, Office national interprofessionnel des céréales (Národný medziodvetvový úrad pre obilniny) vydal proti spoločnosti Glencore platobný výmer na sumu 93 933,85 eura, ktorá zodpovedala neoprávnene získaným vývozným náhradám popri sankcii rovnajúcej sa 50 % a pokute 15 % sumy náhrad. Tento platobný výmer bol tejto spoločnosti oznámený 25. februára 2004.

16 Od mája do septembra 2000 podala Glencore na colné orgány vývozné colné vyhlásenia na vývoz 43 630,13 tony pšenice obyčajnej.

17 Na základe colnej kontroly, pri ktorej boli zistené nezrovnalosti súvisiace s uchovávaním tejto obilniny pred jej vývozom, Office national interprofessionnel des céréales (Národný medziodvetvový úrad pre obilniny) vydal proti spoločnosti Glencore tri platobné výmery na sumy 113 685,40 eura, 22 285,60 eura a 934 598,28 eura predstavujúce vrátenie neoprávnene získaných súm touto spoločnosťou. Tieto platobné výmery boli oznámené tejto spoločnosti listom z 5. januára 2006.

18 Po tom, čo Glencore neúspešne napadla na príslušnom súde platobné výmery uvedené v bodoch 15 a 17 tohto rozsudku, zaplatila požadované sumy 6. apríla 2010, pokiaľ ide o pomoc získanú za vývoz jačmeňa a 27. septembra 2010, pokiaľ ide o sumy týkajúce sa pšenice obyčajnej.

19 Rozhodnutím zo 16. apríla 2013, ku ktorému bol pripojený platobný výmer z 12. apríla 2013, FranceAgriMer vyzvala spoločnosť Glencore, aby zaplatila sumu 289 569,05 eura predstavujúcu úroky z pomoci a súm, ktoré táto spoločnosť neoprávnene získala.

20 Glencore podala proti tomuto rozhodnutiu žalobu na vnútroštátny súd, pričom namietala premlčanie nárokov na tieto úroky z hľadiska článku 3 ods. 1 nariadenia č. 2988/95.

21 Za týchto podmienok Tribunal administratif de Melun (Správny súd Melun) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Možno zo znenia [rozsudku z 29. marca 2012, Pfeifer & Langen (C-564/10, EU:C:2012:190)] vyvodiť, že článok 3 [nariadenia č. 2988/95] sa uplatní na opatrenia na dosiahnutie úhrady dlžných úrokov podľa [článku 11 ods. 3 nariadenia č. 3665/87] a článku 5a [nariadenia č. 3002/92]?

2. Má sa pohľadávka týkajúca sa úrokov považovať za pohľadávku, ktorá svojou povahou vyplýva z ‚pokračujúcej a opakujúcej sa' nezrovnalosti, ktorá sa skončila v deň úhrady istiny, čím sa začiatok premlčacej lehoty nároku posunul až na tento dátum?

3. V prípade zápornej odpovede na druhú otázku má sa začiatok premlčacej lehoty stanoviť na deň spáchania nezrovnalosti, ktorá viedla k vzniku hlavnej pohľadávky, alebo sa môže stanoviť len na deň vyplatenia pomoci alebo uvoľnenia colnej zábezpeky, ktorý zodpovedá dňu, od ktorého sa počítajú uvedené úroky?

4. Má sa na účely uplatnenia pravidiel premlčania stanovených v nariadení č. 2988/95 vychádzať z toho, že akýkoľvek akt spôsobujúci prerušenie premlčacej doby hlavnej pohľadávky spôsobuje tiež prerušenie plynúcej premlčacej doby nároku na úroky, a to aj v prípade, že tieto úroky neboli uvedené v aktoch, ktoré spôsobili prerušenie premlčacej doby hlavnej pohľadávky?

5. Nastane premlčanie v deň uplynutia maximálnej lehoty stanovenej v článku 3 ods. 1 štvrtom pododseku nariadenia č. 2988/95, ak platobná agentúra v tejto lehote požiada o vrátenie neoprávnene poskytnutej pomoci bez toho, aby súčasne požiadala o úhradu úrokov?

6. Mohla všeobecná päťročná premlčacia lehota, zavedená do vnútroštátneho práva v článku 2224 občianskeho zákonníka zákonom č. 2008-561…, nahradiť v prípade premlčaní, ktoré ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto zákona ešte nenastali, štvorročnú premlčaciu dobu stanovenú nariadením č. 2988/95 na základe výnimky stanovenej v článku 3 ods. 3 uvedeného nariadenia?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

22 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 3 ods. 1 nariadenia č. 2988/95 vykladať v tom zmysle, že premlčacia doba stanovená v tomto ustanovení sa uplatňuje na vymáhanie nárokov na úroky, o aké ide vo veci samej, dlžné na základe článku 11 ods. 3 nariadenia č. 3665/87 a článku 5a nariadenia č. 3002/92.

23 V prvom rade treba pripomenúť, že v súlade s článkom 1 nariadenia č. 2988/95 a ako vyplýva z tretieho odôvodnenia tohto nariadenia, toto nariadenie zavádza „všeobecnú úpravu týkajúcu sa jednotných kontrol a správnych opatrení a sankcií, ktoré sa týkajú nezrovnalostí s ohľadom na právo [Únie]“, s cieľom „brániť vo všetkých oblastiach činom, ktoré poškodzujú finančné záujmy [Únie]“ (rozsudok z 11. júna 2015, Pfeifer & Langen, C-52/14, EU:C:2015:381, bod 20, ako aj citovaná judikatúra).

24 V tejto súvislosti článok 3 ods. 1 nariadenia č. 2988/95 stanovuje premlčaciu dobu konaní na štyri roky od času spáchania nezrovnalosti, alebo v prípade pokračujúcej alebo opakujúcej sa nezrovnalosti odo dňa, keď sa nezrovnalosť skončila. Podľa tohto ustanovenia však odvetvové predpisy môžu stanoviť aj kratšie obdobie, ktoré však nesmie byť kratšie ako tri roky.

25 V prejednávanej veci relevantné odvetvové predpisy Únie, o ktoré ide vo veci samej, t. j. nariadenie č. 3665/87 upravujúce režim vývozných náhrad za poľnohospodárske výrobky a nariadenie č. 3002/92 týkajúce sa použitia a/alebo miesta určenia intervenčných produktov, nestanovujú osobitné ustanovenia v oblasti premlčania.

26 Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že dobu štyroch rokov uvedenú v článku 3 ods. 1 nariadenia č. 2988/95 možno uplatniť tak na nezrovnalosti vedúce k uloženiu správnej sankcie v zmysle článku 5 tohto nariadenia, ako aj na nezrovnalosti, o aké ide v prejednávanom prípade, čo je predmetom správneho opatrenia spočívajúceho v odňatí neoprávnene získanej výhody v súlade s článkom 4 uvedeného nariadenia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. júna 2015, Pfeifer & Langen, C-52/14, EU:C:2015:381, bod 23, ako aj citovanú judikatúru).

27 Podľa článku 4 ods. 1 nariadenia č. 2988/95 je všeobecným pravidlom, že pri akejkoľvek nezrovnalosti v zmysle článku 1 ods. 2 tohto nariadenia sa neprávom získaná výhoda odníme okrem iného povinnosťou zaplatiť alebo vrátiť dlžné alebo neprávom získané sumy. V článku 4 ods. 2 uvedeného nariadenia je navyše spresnené, že uplatnenie opatrení uvedených v odseku 1 tohto článku sa obmedzí na zrušenie poskytnutej výhody zvýšenej, ak je tak ustanovené, o úrok určený na základe paušálnej sadzby.

28 V prejednávanej veci je nesporné, že platobné výmery, o ktoré ide vo veci samej, vydané príslušným správnym orgánom na účely vymáhania pomoci alebo súm, ktoré spoločnosť Glencore neoprávnene získala z dôvodu nezrovnalostí, ktorých sa dopustila, boli prijaté na základe článku 11 ods. 3 nariadenia č. 3665/87, pokiaľ ide o nebalený sladový jačmeň a článku 5a nariadenia č. 3002/92, pokiaľ ide o intervenčnú pšenicu obyčajnú. Navyše zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že platobný výmer týkajúci sa vrátenia úrokov popri tejto pomoci a týchto súm bol tiež prijatý na základe týchto ustanovení.

29 V tejto súvislosti treba uviesť, že uvedené ustanovenia výslovne stanovujú, že vrátenie pomoci a súm, ktoré dotknutý hospodársky subjekt neoprávnene získal, sa navyšuje o úroky, ktoré sú vypočítané na základe tejto pomoci a týchto súm v závislosti od času, ktorý uplynul od okamihu ich získania do ich vrátenia. Článok 5a ods. 1 druhý pododsek nariadenia č. 3002/92 v tomto ohľade spresňuje, že prijatie takto vypočítanej sumy príslušným orgánom predstavuje vrátenie neoprávnene poskytnutej hospodárskej výhody dotknutému hospodárskemu subjektu.

30 Platobné výmery, o ktoré ide vo veci samej, tak treba považovať v zmysle článku 4 ods. 1 a 2 nariadenia č. 2988/95 za „správne opatrenia“, v rozsahu, v akom sa týkajú istiny, ako aj úrokov, keďže tieto výmery sa spolu podieľajú na odňatí výhody, ktorú dotknutý hospodársky subjekt neoprávnene získal.

31 Z toho vyplýva, že premlčacia doba stanovená v článku 3 ods. 1 tohto nariadenia sa uplatňuje za okolností, o aké ide vo veci samej.

32 Tento záver nespochybňuje judikatúra odvodzovaná z rozsudku z 29. marca 2012, Pfeifer & Langen (C-564/10, EU:C:2012:190), na ktorý odkazuje vnútroštátny súd. Hoci v bode 53 tohto rozsudku Súdny dvor konštatoval, že článok 3 nariadenia č. 2988/95 sa má vykladať v tom zmysle, že premlčacia lehota, ktorú stanovuje na vymáhanie hlavnej pohľadávky, sa neuplatní na vymáhanie úrokov vzniknutých z tejto pohľadávky, takýto výklad sa týka, ako vyplýva z tohto bodu, situácie, v ktorej boli úroky dlžné len podľa vnútroštátneho práva a nie ako v prejednávanej veci podľa práva Únie.

33 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 3 ods. 1 nariadenia č. 2988/95 sa má vykladať v tom zmysle, že premlčacia doba stanovená v tomto ustanovení sa uplatňuje na vymáhanie nárokov na úroky, o aké ide vo veci samej, dlžné na základe článku 11 ods. 3 nariadenia č. 3665/87 a článku 5a nariadenia č. 3002/92.

O druhej otázke

34 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 3 ods. 1 druhý pododsek nariadenia č. 2988/95 vykladať v tom zmysle, že pre hospodársky subjekt predstavuje skutočnosť, že je dlžníkom vo vzťahu k nárokom na úroky, o aké ide vo veci samej, „pokračujúcu alebo opakujúcu sa nezrovnalosť“ v zmysle tohto ustanovenia, ktorého premlčacia lehota plynie odo dňa, keď došlo k vráteniu neoprávnene získanej pomoci alebo súm tvoriacich hlavnú pohľadávku.

35 Treba pripomenúť, že v súlade s judikatúrou Súdneho dvora ide o nezrovnalosť „pokračujúcu alebo opakujúcu sa“ v zmysle článku 3 ods. 1 druhého pododseku nariadenia č. 2988/95, pokiaľ sa jej dopustí hospodársky subjekt, ktorý čerpá hospodárske výhody zo všetkých podobných činností, ktorými sa porušuje rovnaké ustanovenie práva Únie (rozsudok z 11. júna 2015, Pfeifer & Langen, C-52/14, EU:C:2015:381, bod 49, ako aj citovaná judikatúra).

36 Vzhľadom na toto vymedzenie francúzska vláda vo svojich pripomienkach predložených Súdnemu dvoru v podstate tvrdí, že nezrovnalosť v zmysle článku 1 ods. 2 nariadenia č. 2988/95, na ktorej je založený každý z nárokov na úroky, o ktoré ide vo veci samej, musí byť považovaná za odlišnú od nezrovnalosti, ktorá vedie k vzniku hlavných pohľadávok. O pokračujúcu nezrovnalosť by tak išlo pri pretrvávajúcom nevyrovnaní hlavnej pohľadávky počas celého obdobia, keď je hospodársky subjekt dlžníkom tejto pohľadávky.

37 Vzhľadom na úvahy uvedené v bode 29 tohto rozsudku však úroky, o aké ide vo veci samej, nemožno považovať za vyplývajúce z nezrovnalosti v zmysle článku 1 ods. 2 nariadenia č. 2988/95, ktorá sa odlišuje od nezrovnalosti vedúcej k vráteniu pomoci a súm, ktoré tvoria hlavnú pohľadávku.

38 Treba pripomenúť, že vznik nezrovnalosti v zmysle článku 1 ods. 2 nariadenia č. 2988/95 predpokladá súčasné splnenie dvoch podmienok, a to konanie alebo opomenutie hospodárskeho subjektu porušujúceho právo Únie, ako aj škoda alebo potenciálna škoda pre rozpočet Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. októbra 2015, Firma Ernst Kollmer Fleischimport und -export, C-59/14, EU:C:2015:660, bod 24).

39 Pokiaľ ide o podmienku týkajúcu sa existencie porušenia práva Únie, z článku 11 ods. 3 nariadenia č. 3665/87 a článku 5a nariadenia č. 3002/92 vyplýva, že rovnaké porušenie ustanovenia práva Únie vedie zároveň k vráteniu neoprávnene získaných súm z dôvodu tohto porušenia a k získaniu úrokov nad rámec týchto súm, ktoré sú spolu predmetom vymáhania neoprávnene priznanej hospodárskej výhody dotknutému hospodárskemu subjektu.

40 Pokiaľ ide o podmienku týkajúcu sa existencie škody alebo potenciálnej škody pre rozpočet Únie, treba uviesť, že ako v podstate uviedol generálny advokát v bodoch 51 a 60 svojich návrhov, úroky stanovené v článku 11 ods. 3 nariadenia č. 3665/87 a v článku 5a nariadenia č. 3002/92 predstavujú kompenzačné úroky určené na preukázanie aktualizovanej hodnoty „škody“ v zmysle článku 1 ods. 2 nariadenia č. 2988/95 od dátumu jej vzniku do vrátenia skutočnej výšky tejto škody dotknutým hospodárskym subjektom.

41 Z toho vyplýva, na rozdiel od tvrdenia francúzskej vlády, že pokiaľ ide o porušenie ustanovení nariadení č. 3665/87 a 3002/92, nezrovnalosť v zmysle článku 1 ods. 2 nariadenia č. 2988/95 vedie k vráteniu neoprávnene priznanej hospodárskej výhody dotknutému hospodárskemu subjektu, ktorá pozostáva v súlade s článkom 11 ods. 3 nariadenia č. 3665/87 a článku 5a nariadenia č. 3002/92 z pomoci a súm, ktoré tento subjekt neoprávnene získal, navýšených o úroky stanovené v týchto článkoch.

42 Na druhú otázku je preto potrebné odpovedať tak, že článok 3 ods. 1 druhý pododsek nariadenia č. 2988/95 sa má vykladať v tom zmysle, že pre hospodársky subjekt skutočnosť, že je dlžníkom vo vzťahu k nárokom na úroky, o aké ide vo veci samej, nepredstavuje „pokračujúcu a opakujúcu nezrovnalosť“ v zmysle tohto ustanovenia. Za takéto nároky treba považovať len tie nároky vyplývajúce z tej istej nezrovnalosti v zmysle článku 1 ods. 1 nariadenia č. 2988/95, ktoré vedú k vráteniu neoprávnene získanej pomoci alebo súm tvoriacich hlavné pohľadávky.

O tretej otázke

43 Svojou treťou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 3 ods. 1 prvý pododsek nariadenia č. 2988/95 vykladať v tom zmysle, že pokiaľ ide o konania vedúce k prijatiu správnych opatrení týkajúcich sa vymáhania nárokov na úroky, o ktoré ide vo veci samej, premlčacia doba stanovená v tomto článku 3 ods. 1 prvom pododseku plynie od dátumu spáchania nezrovnalosti, ktorá vedie k vráteniu neoprávnenej pomoci a súm, na základe ktorých boli tieto úroky vypočítané, alebo že táto lehota plynie odo dňa zodpovedajúcemu dňu, od ktorého sa počítajú uvedené úroky.

44 Na úvod treba pripomenúť, že z odpovede danej na druhú otázku vyplýva, že nároky, o aké ide vo veci samej, sa majú považovať za nároky vyplývajúce z tej istej nezrovnalosti v zmysle článku 1 ods. 2 nariadenia č. 2988/95 v rozsahu, v akom sa týkajú tak istiny, ako aj úrokov.

45 V súlade so znením článku 3 ods. 1 prvého pododseku nariadenia č. 2988/95 je preto premlčacia doba konaní smerujúcich k vymáhaniu takýchto nárokov štyri roky od dátumu spáchania tejto nezrovnalosti.

46 Dátum, keď došlo k spáchaniu uvedenej nezrovnalosti, treba určiť vzhľadom na priebeh okolností vo veci samej.

47 Súdny dvor rozhodol, že vzhľadom na podmienky potrebné na konštatovanie nezrovnalosti pripomenuté v bode 38 tohto rozsudku, začína plynúť premlčacia lehota od dátumu udalosti, ktorá vznikla ako posledná, teda buď dátumu vzniku škody, ak k tejto škode došlo po konaní či opomenutí predstavujúcom porušenie práva Únie, alebo dátumu tohto konania či opomenutia, ak predmetná výhoda bola poskytnutá pred uvedeným konaním či opomenutím (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. októbra 2015, Firma Ernst Kollmer Fleischimport und -export, C-59/14, EU:C:2015:660, bod 26).

48 V tejto súvislosti Súdny dvor spresňuje, že pokiaľ ide o vývozné náhrady, k „poškodeniu“ v zmysle článku 1 ods. 2 nariadenia č. 2988/95 dochádza k dátumu, ku ktorému je rozhodnutie o konečnom priznaní výhody prijaté. Od tohto dátumu totiž skutočne existuje škoda pre rozpočet Únie. Táto škoda sa nemôže považovať za existujúcu pred dátumom konečného priznania tejto výhody, pretože by tak hrozilo, že premlčacia lehota na vymáhanie tej istej výhody by mohla plynúť už v čase, keď táto výhoda ešte nebola priznaná (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. októbra 2015, Firma Ernst Kollmer Fleischimport und -export, C-59/14, EU:C:2015:660, bod 32). Pokiaľ ide o zábezpeku, akú upravuje článok 5a nariadenia č. 3002/92, treba konštatovať, že škoda v zmysle článku 1 ods. 2 nariadenia č. 2988/95 vzniká ku dňu uvoľnenia tejto zábezpeky.

49 V prejednávanej veci neumožňuje časový sled skutkových okolností vo veci samej, ako sú uvedené v rozhodnutí vnútroštátneho súdu, určiť na jednej strane dátum, od ktorého došlo k „poškodeniu“ v zmysle článku 1 ods. 2 nariadenia č. 2988/95, a na strane druhej, či k tomuto poškodeniu došlo pred alebo po konaní alebo opomenutí predstavujúcom porušenie práva Únie.

50 V každom prípade prináleží vnútroštátnemu súdu, ktorý disponuje úplnou znalosťou skutkových okolností vo veci samej, aby určil, či v prejednávanej veci došlo ku konečnému priznaniu dotknutej výhody pred konaním alebo opomenutím predstavujúcim porušenie práva Únie. V prípade, že je to tak, premlčacia lehota konaní smerujúcich k vymáhaniu nárokov vrátenia pozostávajúcich z predmetných úrokov začína plynúť od tohto konania alebo opomenutia. Ak sa naopak zdá, že táto výhoda bola priznaná po uvedenom konaní alebo opomenutí, *dies a quo* zodpovedá dátumu priznania uvedenej výhody a teda dňu, od ktorého sa počítajú uvedené úroky.

51 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na tretiu otázku odpovedať tak, že článok 3 ods. 1 prvý pododsek nariadenia č. 2988/95 sa má vykladať v tom zmysle, že pokiaľ ide o konania vedúce k prijatiu správnych opatrení týkajúcich sa vymáhania nárokov na úroky, o ktoré ide vo veci samej, premlčacia doba stanovená v tomto článku 3 ods. 1 prvom pododseku plynie od dátumu spáchania nezrovnalosti, ktorá vedie k vráteniu neoprávnenej pomoci a súm, na základe ktorých sa tieto úroky vypočítavajú, konkrétne od dátumu, keď nastala skutočnosť zakladajúca túto nezrovnalosť, t. j. buď od konania alebo opomenutia, alebo od škody, ktorá vznikla ako posledná.

O štvrtej a piatej otázke

52 Svojou štvrtou a piatou otázkou, ktoré treba skúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 3 ods. 1 štvrtý pododsek nariadenia č. 2988/95 vykladať v tom zmysle, že pokiaľ ide o konania vedúce k prijatiu správnych opatrení týkajúcich sa vymáhania úrokov, o aké ide vo veci samej, premlčanie nastane po uplynutí lehoty stanovenej v tomto článku 3 ods. 1 štvrtom pododseku, ak príslušný orgán v tejto lehote pri výzve o vrátenie pomoci a súm, ktoré neoprávnene získal dotknutý hospodársky subjekt, neprijal nijaké rozhodnutie, čo sa týka týchto úrokov.

53 Tak zo znenia, ako aj zo systematiky článku 3 ods. 1 nariadenia č. 2988/95 vyplýva, že toto ustanovenie stanovuje vo svojom štvrtom pododseku absolútnu hranicu, ktorá sa uplatňuje na premlčanie správnych konaní v súvislosti s nezrovnalosťami, pričom táto lehota uplynie najneskôr v deň, keď uplynie dvojnásobok tejto premlčacej doby stanovenej v prvom pododseku tohto istého odseku,

pričom príslušný orgán neuložil sankciu, okrem prípadov, keď bolo správne konanie prerušené v súlade s článkom 6 ods. 1 tohto nariadenia (rozsudok z 11. júna 2015, Pfeifer & Langen, C-52/14, EU:C:2015:381, bod 63).

54 Vzhľadom na judikatúru Súdneho dvora treba konštatovať, že táto absolútna hranica sa uplatňuje rovnako aj pri prijatí správnych opatrení v zmysle článku 4 tohto nariadenia (rozsudok z 3. septembra 2015, Sodiaal International, C-383/14, EU:C:2015:541, bod 33).

55 Navyše Súdny dvor rozhodol, že uvedená hranica prispieva k posilneniu právnej istoty hospodárskych subjektov, tým že bráni tomu, aby premlčanie príslušných správnych konaní týkajúcich sa nezrovnalostí mohlo byť prerušujúcimi sa aktmi, ktoré sa opakujú, posúvané na neurčito (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. júna 2015, Pfeifer & Langen, C-52/14, EU:C:2015:381, bod 64).

56 Odhliadnuc od prípadu prerušenia správneho konania v súlade s článkom 6 ods. 1 nariadenia č. 2988/95, akty týkajúce sa vyšetrovania alebo právneho konania prijaté príslušným orgánom a oznámené danej osobe v súlade s článkom 3 ods. 1 tretieho pododseku tohto nariadenia nemajú za následok prerušenie lehoty stanovenej v článku 3 ods. 1 štvrtom pododseku uvedeného nariadenia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. júna 2015, Pfeifer & Langen, C-52/14, EU:C:2015:381, bod 72).

57 Z toho vyplýva, že čo sa týka nezrovnalostí, o aké ide vo veci samej, príslušný orgán je v každom prípade povinný prijať správne opatrenia týkajúce sa vrátenia neoprávnene priznanej hospodárskej výhody v lehote stanovenej v článku 3 ods. 1 štvrtom pododseku nariadenia č. 2988/95.

58 Vzhľadom na úvahy uvedené v bodoch 30 a 45 tohto rozsudku sa táto lehota uplatňuje tak na opatrenia týkajúce sa vrátenia súm uvedených v článku 11 ods. 3 nariadenia č. 3665/87 a článku 5a nariadenia č. 3002/92, ako aj na opatrenia týkajúce sa úrokov stanovených v týchto ustanoveniach a začne plynúť od dátumu spáchania uvedenej nezrovnalosti v zmysle článku 1 ods. 2 nariadenia č. 2988/95, ktorá predstavuje porušenie ustanovení nariadení č. 3665/87 a 3002/92.

59 V situácii, o akú ide vo veci samej, v ktorej príslušný orgán požiadal v prvom rade o vrátenie hlavných pohľadávok pred tým, než požiadal v druhom rade o vrátenie úrokov, za predpokladu, že akty prerušujúce premlčanie boli prijaté vzhľadom na tieto úroky, má preto tento orgán povinnosť prijať rozhodnutie týkajúce sa vrátenia uvedených úrokov v lehote stanovenej v článku 3 ods. 1 štvrtom pododseku nariadenia č. 2988/95.

60 Z toho vyplýva, že pokiaľ nezrovnalosti v zmysle nariadení č. 3665/87 a 3002/92 nastali, ako vo veci samej, počas rokov 1999 a 2000, článok 3 ods. 1 štvrtý pododsek nariadenia č. 2988/95 neumožňoval príslušnému orgánu prijať počas roku 2013 rozhodnutie týkajúce sa úrokov dlžných podľa článku 11 ods. 3 nariadenia č. 3665/87 a článku 5a nariadenia č. 3002/92, keďže pohľadávky týkajúce sa týchto úrokov boli, s výhradou overenia vnútroštátnym súdom, k tomuto dátumu premlčané. Vzhľadom na absolútnu povahu hranice stanovenej v článku 3 ods. 1 štvrtom pododseku nariadenia č. 2988/95 platí tento záver rovnako v prípade, keď uvedený orgán prijme v lehote stanovenej v tomto ustanovení rozhodnutie týkajúce sa vrátenia sumy tvoriacej hlavnú pohľadávku.

61 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na štvrtú a piatu otázku odpovedať tak, že článok 3 ods. 1 štvrtý pododsek nariadenia č. 2988/95 sa má vykladať v tom zmysle, že pokiaľ ide o konania vedúce k prijatiu správnych opatrení týkajúcich sa vymáhania úrokov, o aké ide vo veci samej, premlčanie nastane uplynutím lehoty stanovenej v tomto článku 3 ods. 1 štvrtom pododseku, ak príslušný orgán v tejto lehote pri výzve o vrátenie pomoci a súm, ktoré neoprávnene získal dotknutý hospodársky subjekt, neprijal nijaké rozhodnutie, čo sa týka týchto úrokov.

O šiestej otázke

62 Svojou šiestou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 3 ods. 3 nariadenia č. 2988/95 vykladať v tom zmysle, že dlhšia premlčacia lehota stanovená vo vnútroštátnom práve, než je lehota stanovená v článku 3 ods. 1 tohto nariadenia, môže byť uplatnená v situácii, o akú ide vo veci samej, pokiaľ ide o vymáhanie nárokov na úroky vzniknuté pred dátumom nadobudnutia platnosti tejto lehoty a ešte nepremlčanej podľa tohto posledného ustanovenia.

63 Treba pripomenúť, že v súlade s článkom 3 ods. 3 nariadenia č. 2988/95 môžu členské štáty uplatňovať dlhšie premlčacie lehoty ako je minimálna doba štyroch rokov uvedená v článku 3 ods. 1 tohto nariadenia (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. septembra 2014, Cruz & Companhia, C-341/13, EU:C:2014:2230, bod 54).

64 V tomto ohľade si členské štáty ponechávajú širokú mieru voľnej úvahy, pokiaľ ide o stanovenie dlhších premlčacích dôb, ktoré zamýšľajú uplatňovať v prípade nezrovnalostí poškodzujúcich finančné záujmy Únie (rozsudok zo 17. septembra 2014, Cruz & Companhia, C-341/13, EU:C:2014:2230, bod 55, ako aj citovaná judikatúra).

65 Okrem toho z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že podľa článku 3 ods. 3 nariadenia č. 2988/95 môžu členské štáty jednak naďalej uplatňovať dlhšie premlčacie doby, ktoré existovali v čase prijatia uvedeného nariadenia, a jednak zaviesť nové pravidlá premlčania stanovujúce takéto dlhšie premlčacie doby až po tomto dátume (rozsudok z 29. januára 2009, Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb a i., C-278/07 až C-280/07, EU:C:2009:38, bod 42).

66 Pokiaľ ide o konanie vo veci samej, z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že k dátumu spáchania predmetných nezrovnalostí neexistoval nijaký režim premlčania vo vnútroštátnom práve, ktorý by sa mohol uplatňovať namiesto režimu stanoveného v nariadení č. 2988/95.

67 Vnútroštátny súd však spresňuje, že zákon č. 2008-561, ktorého prechodné ustanovenia sú pripomenuté v bode 13 tohto rozsudku, zaviedol nový všeobecný režim premlčania, ktorý stanovuje túto premlčaciu lehotu na päť rokov.

68 Za týchto podmienok je predmetom otázky položenej vnútroštátnym súdom, či právo Únie bráni uplatneniu dlhšej premlčacej lehoty v zmysle článku 3 ods. 3 naradenia č. 2988/95, pokiaľ je jej dôsledkom predĺženie premlčacej lehoty, ktorá sa v zásade uplatňuje na ešte nepremlčané nároky, o jeden rok.

69 Na úvod treba pripomenúť, že o uplatnení dlhšej premlčacej lehoty, než je lehota stanovená v článku 3 ods. 1 tohto nariadenia, možno uvažovať, len ak k dátumu nadobudnutia účinnosti uvedenej lehoty nie sú premlčané nároky ani vzhľadom na prvý pododsek tohto ustanovenia, ani vzhľadom na jeho štvrtý pododsek, čo predstavuje absolútnu hranicu, ako to vyplýva z bodov 53 a 59 tohto rozsudku.

70 Okrem toho, hoci členské štáty stanovujú dlhšie premlčacie lehoty na základe článku 3 ods. 3 nariadenia č. 2988/95, nie sú povinné v kontexte tohto ustanovenia stanoviť takéto dlhšie premlčacie lehoty v osobitných a/alebo odvetvových právnych predpisoch (pozri v tomto zmysle rozsudok z 29. januára 2009, Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb a i., C-278/07 až C-280/07, EU:C:2009:38, bod 46). Môžu tiež prijať právne predpisy zavádzajúce premlčaciu lehotu všeobecnej povahy (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. septembra 2014, Cruz & Companhia, C-341/13, EU:C:2014:2230, body 57 a 63, ako aj citovanú judikatúru).

71 Aj keď sa podľa článku 3 ods. 3 nariadenia č. 2988/95 uplatňuje dlhšia premlčacia lehota, premlčanie uplynie nezávisle od prijatia aktu prerušenia premlčania, v každom prípade najneskôr v deň, keď uplynie lehota rovnajúca sa dvojnásobku tejto dlhšej lehoty premlčania.

72 Okrem toho, aj keď, ako vyplýva z bodu 64 tohto rozsudku, si členské štáty ponechávajú širokú mieru voľnej úvahy, pokiaľ ide o stanovenie dlhších premlčacích dôb, tieto štáty sú však povinné dodržiavať všeobecné zásady práva Únie, najmä zásadu právnej istoty a zásadu proporcionality.

73 Pokiaľ ide o zásadu právnej istoty, ako vyplýva z judikatúry Súdneho dvora v trestných veciach, členské štáty môžu predĺžiť premlčacie lehoty, ak sa vytýkané skutky nikdy nepremlčali (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. septembra 2015, Taricco a i., C-105/14, EU:C:2015:555, bod 57).

74 Pokiaľ ide o zásadu proporcionality, treba uviesť, že uplatnenie dlhšej vnútroštátnej premlčacej lehoty, ktorá je uvedená v článku 3 ods. 3 nariadenia č. 2988/95, na začatie konania o nezrovnalostiach v zmysle tohto nariadenia, nesmie zjavne presahovať hranice toho, čo je potrebné na dosiahnutie cieľa ochrany finančných záujmov Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. septembra 2014, Cruz & Companhia, C-341/13, EU:C:2014:2230, bod 59 a citovanú judikatúru). Pokiaľ ide o premlčaciu lehotu piatich rokov, ktorá je stanovená v článku 2224 občianskeho zákonníka, v znení vyplývajúcom zo zákona č. 2008-561, treba uviesť, že je dlhšia len o jeden rok než lehota stanovená v článku 3 ods. 1 nariadenia č. 2988/95. Takáto lehota preto nejde nad rámec toho, čo je potrebné, aby sa vnútroštátnym orgánom umožnilo postupovať voči nezrovnalostiam, ktoré poškodzujú rozpočet Únie, a dodržiavať požiadavky proporcionality.

75 Čo sa týka konkrétne situácie, o akú ide vo veci samej, prináleží vnútroštátnemu súdu, vzhľadom na odpovede na druhú a tretiu otázku, ako aj na úvahy uvedené v bode 58 tohto rozsudku a týkajúce sa začiatku plynutia premlčacej lehoty uplatniteľnej na nároky na úroky, o ktoré ide vo veci samej, overiť, či sa k dátumu nadobudnutia účinnosti zákona č. 2008-561, ktorým sa zavádza premlčacia lehota piatich rokov, tieto pohľadávky premlčia, vzhľadom na prvý a štvrtý pododsek článku 3 ods. 1 nariadenia č. 2988/95. Ak by sa potvrdilo, že k premlčaniu k uvedenému dátumu nedošlo, znamenalo by to podľa článku 3 ods. 1 štvrtého pododseku nariadenia č. 2988/95, že lehota rovnajúca sa dvojnásobku lehoty piatich rokov stanovená v tomto zákone v každom prípade uplynula k dátumu, ku ktorému príslušný orgán prijal rozhodnutie týkajúce sa záujmov, o ktoré ide vo veci samej, t. j. k aprílu 2013, čo však prináleží posúdiť vnútroštátnemu súdu.

76 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na šiestu otázku odpovedať tak, že článok 3 ods. 3 nariadenia č. 2988/95 sa má vykladať v tom zmysle, že dlhšia premlčacia lehota stanovená vo vnútroštátnom práve, než je lehota stanovená v článku 3 ods. 1 tohto nariadenia, môže byť uplatnená v situácii, o akú ide vo veci samej, pokiaľ ide o vymáhanie nárokov na úroky vzniknutých pred dátumom nadobudnutia účinnosti tejto lehoty a ešte nepremlčanej podľa tohto posledného ustanovenia.

O trovách

77 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

1. **Článok 3 ods. 1 nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev sa má vykladať v tom zmysle, že premlčacia doba stanovená v tomto ustanovení sa uplatňuje na vymáhanie nárokov na úroky, o aké ide vo veci samej, dlžných na základe článku 11 ods. 3 nariadenia Komisie (EHS) č. 3665/87 z 27. novembra 1987, ktorým sa ustanovujú spoločné podrobné pravidlá uplatňovania vývozných náhrad za poľnohospodárske výrobky** [*neoficiálny preklad*], **v znení zmenenom a doplnenom nariadením Komisie (ES) č. 495/97 z 18. marca 1997 a článku 5a nariadenia**

Komisie (EHS) č. 3002/92 zo 16. októbra 1992 o ustanovení spoločných podrobných pravidiel na overovanie použitia a/alebo miesta určenia intervenčných produktov v znení zmenenom a doplnenom nariadením Komisie (ES) č. 770/96 z 26. apríla 1996.

2. **Článok 3 ods. 1 druhý pododsek nariadenia č. 2988/95 sa má vykladať v tom zmysle, že pre hospodársky subjekt skutočnosť, že je dlžníkom vo vzťahu k nárokom na úroky, o aké ide vo veci samej, nepredstavuje „pokračujúcu a opakujúcu nezrovnalosť“ v zmysle tohto ustanovenia. Za takéto nároky treba považovať len tie nároky vyplývajúce z tej istej nezrovnalosti v zmysle článku 1 ods. 1 nariadenia č. 2988/95, ktoré vedú k vráteniu neoprávnene získanej pomoci alebo súm tvoriacich hlavné pohľadávky.**

3. **Článok 3 ods. 1 prvý pododsek nariadenia č. 2988/95 sa má vykladať v tom zmysle, že pokiaľ ide o konania vedúce k prijatiu správnych opatrení týkajúcich sa vymáhania nárokov na úroky, o ktoré ide vo veci samej, premlčacia doba stanovená v tomto článku 3 ods. 1 prvom pododseku plynie od dátumu spáchania nezrovnalosti, ktorá vedie k vráteniu neoprávnenej pomoci a súm, na základe ktorých sa tieto úroky vypočítavajú, konkrétne od dátumu, keď nastala skutočnosť zakladajúca túto nezrovnalosť, t. j. buď od konania alebo opomenutia, alebo od škody, ktorá vznikla ako posledná.**

4. **Článok 3 ods. 1 štvrtý pododsek nariadenia č. 2988/95 sa má vykladať v tom zmysle, že pokiaľ ide o konania vedúce k prijatiu správnych opatrení týkajúcich sa vymáhania úrokov, o aké ide vo veci samej, premlčanie nastane uplynutím lehoty stanovenej v tomto článku 3 ods. 1 štvrtom pododseku, ak príslušný orgán v tejto lehote pri výzve o vrátenie pomoci a súm, ktoré neoprávnene získal dotknutý hospodársky subjekt, neprijal nijaké rozhodnutie, čo sa týka týchto úrokov.**

5. **Článok 3 ods. 3 nariadenia č. 2988/95 sa má vykladať v tom zmysle, že dlhšia premlčacia lehota stanovená vo vnútroštátnom práve, než je lehota stanovená v článku 3 ods. 1 tohto nariadenia, môže byť uplatnená v situácii, aká je vo veci samej, pokiaľ ide o vymáhanie nárokov na úroky vzniknutých pred dátumom nadobudnutia účinnosti tejto lehoty a ešte nepremlčanej podľa tohto posledného ustanovenia.**

Podpisy